

DADES CATALOGRÀFIQUES

Autoria	Desconeguda
Lloc de Producció	Desconegut
Lloc d'origen	Desconegut
Títol/Nom	Ganxos
Data	Segle XX
Mesures	23 cm x 98 cm
Materials/Tècnica	Fusta i ferro
Número d'inventari	119
Ubicació	Exposició permanent <i>No és fàcil ser valencià/na</i> ; "Horta i Marjal", "Eines i mans"

DESCRIPCIÓ

Eina que, en la seua part inferior, porta un ganxo en forma de u i que s'utilitza per a trencar la crosta superficial de la terra. Generalment, els homes utilitzaven els ganxos per a trencar la terra o arrancar tubercles com la creïlla o el moniato, perquè, posteriorment, passaren grups de dones i homes a recollir el producte.

RELECTURA

Tema Relacionat	<p>Rols de gènere Divisió sexual del treball Gènere i classe social Gènere i espai Família i parentiu Estereotips de gènere: home caçador / dona recol·lectora Estereotips de gènere: públic / domèstic</p>
------------------------	---

Relectura

L'ideal de feminitat, difós en el segle XIX, va tractar de tancar a les dones en la llar, però aqueix era un ideal que solament es va poder fer realitat per a les classes mitjanes i altes, ja que les famílies treballadores, per norma general, no podien subsistir sols amb el salari del marit. En aquests casos, els diners que portaven les dones a casa, o el que aportaven amb la seua producció, era una part més, i indispensable, de l'economia familiar. Malgrat això, el treball femení sempre era concebut com a secundari i complementari al del marit, de manera que els salaris solien ser inferiors als dels homes, i en moltes ocasions no es registrava en els censos i padrons.

En els àmbits rurals, el treball se solia organitzar en unitats familiars de producció, en les quals aportaven el seu gra d'arena tots els membres de la família, tant homes com dones. No obstant això, generalment només es registrava com a treballador al pare de família i als fills homes quedant, així, exclòs el sexe femení en les dades oficials. A més de treballar en les seues pròpies terres, les dones també eren contractades com a jornaleres per terratinents amb grans camps de cultiu en el seu poder.

Els ganxos que destaquem en la relectura de l'exposició eren utilitzats per homes que arrancaven tubercles, com la creïlla o el moniato de la terra, perquè posteriorment grups normalment constituïts per dones (i, a voltes xiquetes i xiquets) recolliren el producte. Així mateix, en les fotografies que es reproduïxen en la pantalla tàctil de la sala anterior, apareixen diverses dones participant en labors agrícoles com la recollida de maduixes o de cotó, així com venent en mercats i en llocs de carrer de la ciutat els productes cultivats en el camp.

A pesar que continuem considerant el treball agrari com eminentment masculí, i encara que és cert que les tasques se solien distribuir en funció del sexe, tant els ganxos com les fotografies i els altres objectes distribuïts al voltant de la sala, ens parlen del treball en el camp com una activitat sense gènere, duta a terme tant per homes com per dones.

BIBLIOGRAFIA

Nash, Mary. *Mujer, familia y trabajo en España, 1875-1936*. Barcelona: Anthropos, 1983.

Nash, Mary, "Identidad cultural de género, discurso de la domesticidad y la definición del trabajo de las mujeres en la España del siglo XIX". A Duby, Georges y Perrot, Michelle (dir.). *Historia de las mujeres. El siglo XIX*. Madrid: Taurus, 2000, pp. 612-623.

Itineraris Museogràfics en Clau de Gènere